

PLA ESPECIAL
PLAÇA DE SANT AGUSTI.

INDEX

- 1.- Referència històrica.
- 2.- Situació actual.
- 3.- Definició de la proposta.
- 4.- Criteris generals per a la urbanització de la plaça.
A) Ordenació del trànsit.	D) Enllumenat públic.
B) Paviments.	E) Mobiliari urbà.
C) Xarxes de serveis.	F) Jardineria.
- 5.- Criteris generals per a l'actuació sobre les façanes dels edificis de la plaça.
- Als porxos.
 - A les façanes exteriors.
- 6.- Normes per a la reforma de locals a plantes baixes i entresòls.
- 7.- Normes per a l'ocupació privativa de la superfície de la plaça.
- 8.- Programa general d'actuacions.
- 9.- Pressupost orientatiu de les obres previstes.
- 10.- Documentació gràfica.
- Plec de Condicions de Martí Sureda Deulovol per a la construcció dels edificis de la plaça.
 - Plànol de situació.
 - Plànol de planta de la proposta inicial.
 - Plànol de façanes de la proposta inicial.
 - Plànol de planta de l'estat actual.
 - Plànol de façanes de l'estat actual.
 - Plànol de planta de la proposta d'ordenació.
 - Plànol de planta de la proposta de zones ocupables.
 - Plànol de planta de la proposta d'ordenació del trànsit.

Ajuntament de Girona
Secretaria General

- Plànol de planta de la proposta de nous serveis.
- Plànol de façanes de la proposta.
- Plànol de detalls.

.....

Departament de Terracostal
 Servei d'Urbanisme de Girona

REFERENCIA HISTORICA

A mitjans del segle passat són corrents a moltes ciutats europees operacions urbanes complexes que a través de l'obertura de nous carrers o de noves places als barris vells, en pretenen la seva dignificació. Són les primeres operacions de la nova ciutat industrial i la demostració de l'existència d'una classe burgesa que hi està interessada. Gairebé sempre la intervenció fonamenta la seva eficàcia en la introducció d'un model neoclàssic rígid dins les morfologies urbanes antigues i de formació espontània.

Els espais urbans que en resultaren són dels pocs espais urbans expressament projectats a les nostres ciutats. Per primera vegada es planteja la definició de l'espai públic des de la projectació del seu voltant, és a dir de les façanes dels edificis que l'han de limitar. El contenidor és el que defineix el contingut. Fins aleshores el carrer i la plaça han estat tan sols el negatiu no edificat de la ciutat: la infraestructura mínima per suportar l'edificació. Amb aquests projectes no sols s'ordena un forat dins el teixit urbà, sinó que aquest és pensat en el seu envoltant.

La plaça de Sant Agustí o al començament de la Princesa o després de la Independència correspon a aquest moment històric. La desamortització a partir de l'any 1.835 del convent dels Agustins va donar lloc dins del recinte mural·lat a un buit urbà que aprofità el llavors arquitecte municipal Martí Sureda Deulovol per proposar el 1.855 a l'Ajuntament la construcció d'una plaça porticada a l'estil de l'època on poder-hi fer un mercat. Els propietaris que havien comprat els terrenys de l'antic convent veieren amb bons ulls la proposta pel que representava de valoració d'un sector fins llavors marginal, i el 1.859 el projecte era, després de nombroses reformes, definitivament aprovat per l'Ajuntament. S'acompanyen en aquest document còpies d'aquesta darrera versió i del text que formulà Sureda on s'assenyalaven les condicions tècniques i constructives que les noves edificacions al voltant de la plaça havien de seguir.

Com pot veure's és una proposta en la línia dels projectes de places neoclàssiques que simultàniament s'estaven aixecant a molts indrets del Sud d'Europa: una forma regular, el rectangle, uns pòrtics a doble alçada on s'obren els entresols, una subtil jerarquització de les diferents parts de la plaça que focalitza les màximes atencions al mig de la seva banda Est i un sever ritme compositiu tot seguint la modulació que marquen els arcs i les pilastres. Una característica que cal remarcar és la gran amplada dels porxos de les bandes Est i Oest de la plaça, prop de 6 m., la més grossa de les places neoclàssiques catalanes.

Com pot també veure's és una proposta arquitectònica que aspira al total control de les quatre façanes de la plaça. Ben segur que Martí Sureda hagués volgut que la plaça fos aixecada tota alhora sota un únic criteri, però els més de 120 anys passats abans no s'ha finalitzat han capgirat brutalment aquesta voluntat inicial. Aquesta és la gran contradicció de les places neoclàssiques catalanes. Tot seguint models europeus contemporanis, són plantejades com obres unitàries en la seva concepció i en la seva execució però aquí els diferents propietaris fan valer els "seus drets" i s'imposa un tipus de gestió per parts contraposada a la idea del model que es vol incorporar. Acabat el segle, quaranta anys després de la seva celebrada aprovació hi havia només edificades segons el projecte unes poques cases a les bandes Est i Oest de la plaça. Sembla com si al llarg dels anys la ciutat hagués anat perdent la il·lusió amb que el projecte va ser acollit quan va formular-se.

Va ser però a començaments de segle, a partir de l'enderroc del baluard de Fontanilles, al Nord de la plaça i de les reformes que s'introduïren en l'ordenació urbanística del sector, que el projecte inicial rebé la seva sentència definitiva: Aprovada la proposta d'eixample de Campllong, Martí Sureda i Vila, fill de Sureda i Deulovol i nou arquitecte municipal proposà, per tal de connectar millor la plaça amb la nova flamant Rambla Ramon Folch l'ampliació de la plaça i el trasllat cap al Nord del seu tancament septentrional.

Sureda pare havia previst a la banda de Llevant de la plaça un edifici simètric amb dos braços iguals al Nord i al Sud formant una U que n'eren la seva prolongació. Al centre de la U hi posava Sureda l'accent i l'eix de simetria, l'edifici públic que va haver de ser privat. A partir de la reforma de Sureda fill un dels braços, el Nord, va restar definitivament separat, allunyat i per tant trencada la simetria que manava la composició del conjunt. Qualsevol que passegi avui per la plaça pot constatar que aquesta és excessivament oberta per la seva banda Nord i que els edificis dels antics Albéniz i Coliseo són situats massa lluny.

El desinterès pel projecte de Plaça de Sant Agustí va arribar tan lluny que el 1.909 era aixecat sota la direcció de Sureda fill l'edifici del Coliseo Imperial al marge de les normes del seu pare i el mateix passà poc després amb els nous edificis del Cinema Albéniz i de la Sala Gerió o de la Companyia TEISA al Sud de la plaça. A Catalunya bufaven llavors altres vents en el món de la cultura arquitectònica i ja ningú creia en els plantejaments universalistes d'en Sureda pare. També l'edifici de Correus a l'angle Nord-Oest de la plaça fou projectat amb absoluta independència d'aquesta.

A partir de llavors i molt a poc a poc i sense gaires ganes, varen anar essent substituïts els vells edificis encara restants a les bandes Est i Oest per d'altres adaptats més o menys al projecte, i a finals dels 60 restaven només per adequar els braços Nord i Sud.

El Pla Mercadal, de l'any 1.975 serví de base per la inclusió dels edificis no adequats al registre d'edificació forçosa i el posterior acabament de la plaça mitjançant les tres darreres cases finalitzades als anys 80.

La urbanització de la plaça fou projectada l'any 1.860 i es completà l'any 1.869 amb la col·locació d'una columna en commemoració de la Constitució. Aquest monument seria substituït l'any 1.894 pel grup "Girona 1.809" dedicat als defensors dels Setges. L'any 1.924 l'arquitecte municipal Ricard Giralt projectà una nova urbanització de la plaça engrandint l'illa central d'acord amb l'ampliació de la plaça abans assenyalada cap al Nord.

A partir de llavors les reformes més notables han estat la construcció d'uns serveis públics soterranis a la part Nord de l'illa central, la substitució de les antigues columnes d'enllumenat de fosa, la instal·lació de dos quioscs també a la banda Nord i la plantació de nous arbres. Sempre però la plaça ha estat organitzada amb una gran illa per vianants al centre i unes calçades per a la circulació de vehicles al voltant.

.....

SITUACIO ACTUAL

Tot i que per fi ja és complerta, la plaça presenta avui un aspecte ben diferent de com ben segur l'havi imaginat Martí Sureda i Deulovol. La inicial pretensió d'obtenir una unitat arquitectònica absoluta s'ha vist capgirada per una execució que ha durat 120 anys i per tant s'ha hagut d'adaptar als lògics canvis que en un període tan llarg es produeixen en les cultures urbanística i arquitectònica dominants a la ciutat. L'execució va fer-se a través de diferents projectes de diferents arquitectes, alguns dels quals no sembla que compartissin amb entusiasme la idea d'en Sureda. Tampoc sembla que fins molt recentment i des de la seva formulació, aquesta idea hagi estat molt escrupolosament defensada per l'Ajuntament. Per començar cap de les darreres plantes conserva el caràcter accessori i la mínima alçada previstos en el projecte i en cap cas han estat construïdes les voltes que Sureda projectà sobre els porxos.

Potser perquè pensava que la construcció seria immediata i podria controlar-la personalment, Sureda no va deixar prou lligades les coses. Hi ha plànols a escala 1:100 i condicions genèriques d'edificació, però aquestes deixen moltes coses per concretar.

La plaça sembla avui més el resultat d'aplicar al llarg dels anys unes ordenances que cada projecte ha reconduït segons criteris particulars. A les façanes actuals resulten molt més evidents els límits de les parcel·les que s'hi amaguen al darrera que les subtils jerarquies del projecte d'en Sureda.

Tot i que els criteris generals compositius es mantenen més o menys uniformes a tots els edificis, el disseny concret de molts elements arquitectònics varia inexorablement d'una casa a l'altra. Són diferents les claus dels arcs, la serrelleria dels balcons, el coronament de les façanes, els brancals i les llindes de portes, balcons i finestres, les fusteries i les persianes, els estucats, les cornises dels entresols, les llosanes dels balcons, etc., i també evidentment l'estat de conservació de cada casa. Potser l'existència dels arbres emmig la plaça no és tan dolenta com aparentment pugui semblar i ajuda a suavitzar les diferències entre les diferents peces.

Més greus resulten els efectes de les reformes que, com s'ha dit, introduí Sureda fill en el viari de la zona. Trencat l'eix de simetria del projecte, resulta molt difícil d'entendre les lleis que manen les diferents mides dels arcs o l'existència aparentment arbitrària de moltes de les pilastres adosades que ordenen les façanes. Ningú no pot entendre per exemple perquè l'edifici situat emmig la banda de Llevant vol ser més important que els seus veïns. La banda de Ponent projectada des del començament desjerarquitzada, resulta ara molt més equilibrada.

No obstant la plaça constitueix avui un espai urbà força singular, representatiu i, en certa mesura especialitzat. A més dels cinemes que tradicionalment s'hi han situat i encara hi ha a la seva banda Nord, són molt nombrosos els restaurants, bars i cases de menjars que fa anys tot aprofitant el moviment de persones abans generat per les parades d'autobusos van instal·lar-se sota els amplis porxos de les bandes Est i Oest de la plaça. Aquests espais, a l'estiu es converteixen en autèntics menjadors a l'aire lliure i és precisament la regulació d'aquesta activitat dins d'uns espais que són públics, un dels objectius bàsics d'aquest Pla Especial.

Pel que fa a la seva urbanització, la plaça conserva la seva estructura inicial. La illeta central, ordenada a partir del monument que la presideix, presenta una ordenació clàssica ben construïda amb lloses de pedra. La part Nord, producte de l'ampliació i de la construcció dels serveis soterranis és molt més pobre, amb paviment de llosetes hidràuliques, i un parell de quioscs i uns telèfons que dificulten per la seva situació el pas de la gent.

Al voltant de l'illa central les calçades són bastant amples entre els 8 m. i els 13 m. corresponents a la banda Nord. A la banda Oest la calçada va asfaltar-se, a la resta hi ha llambordins.

Les voreres davant dels pilars dels edificis són molt estretes i els vehicles que hi aparquen en paral·lel s'apropen molt als porxos.

Sota les voltes els paviments són diferents segons el tram: a la banda Nord hi ha panots de graveta de riu, a l'Est hidràulics de pastilles quadrades i a l'Oest mosaics de dos colors.

L'enllumenat s'aconsegueix mitjançant 6 punts de llum de gran alçada situats a l'illa central. Quan s'està redactant aquest Pla Especial s'està procedint a penjar llums de fosa sobre els porxos.

.....

DEFINICIO DE LA PROPOSTA

Acabats ja tots els edificis, resulta ara més que mai problemàtic aconseguir la unitat arquitectònica plantejada per Sureda. Com s'ha dit, existeixen avui a la plaça realitats físiques consolidades, de fet irreversibles, que ho dificulten enormement. L'edifici Nord de la plaça haurà de restar sempre més separat i allunyat del conjunt. Les quartes plantes plantejades com accessòries per Sureda, hauran de mantenir el seu caràcter actual encara que malmetin l'esquema compositiu general de les façanes. L'àtic existent sobre els edificis Nord haurà segurament de restar edificat per molts anys donant testimoni de la desconsideració dels qui el planejaren. Les voltes sobre els porxos no podran mai construir-se ni el sostre podrà ser mai pla perquè les vigues penjades existents ho impossibiliten. I així podria seguir-se parlant de nombrosos elements arquitectònics la reforma o substitució dels quals resulta ara molt problemàtica entre d'altres coses perquè sovint són els edificis més recents i per tant menys susceptibles de reformes, els que més s'han apartat de les propostes d'en Sureda.

No obstant aquest seguit de dificultats, l'objectiu d'aquest Pla Especial no pot ser altre que el de posar físicament de manifest el caràcter singular i el valor arquitectònic propis d'aquest espai urbà; i això passa sens dubte per la recuperació de la voluntat unificadora que inspirà la seva creació. A partir d'aquí són proposades quatre estratègies:

- * D'una banda una actuació ferma pel que fa a la reurbanització de la plaça, camp en el qual sí són possibles reformes substancials.
 - * En segon lloc la programació d'una sèrie de reformes als edificis que malgrat la seva discreció, proporcionin punts de referència que ultrapassin els estrictes límits de les parcel·les.
 - * En tercer lloc un control intens de les reformes que puguin promoure's als locals de les plantes baixa i entresol.
 - * En quart lloc un control intens de les ocupacions privatives de les que avui és objecte la plaça, per tal de garantir-ne el seu caràcter públic i facilitar-ne la seva utilització pels ciutadans.
-

CRITERIS GENERALS PER A LA URBANITZACIO DE LA PLAÇA

A) Ordenació del trànsit

Cal en primer lloc considerar que és inevitable a curt termini el trànsit de vehicles de pas per les bandes Nord i Oest de la plaça ja que així ho preveu l'actual ordenació del trànsit a la ciutat.

Formalment però, la plaça té una estructura centrada on els fluxos de gent i vehicles circulen concèntricament al voltant de l'illa central i del monument que la presideix.

Un tractament diferenciat de les dues calçades Nord i Oest introduïria un element de distorsió que afectaria greument la tan desitjada unitat del conjunt.

Es proposa el tractament unitari de les quatre calçades a base d'unificar-ne les seves amplades i d'extendre'n a la quarta el paviment de llambordins ara existent a tres d'elles.

Aquesta solució és compatible amb el tancament a determinades hores o durant determinats dies de les calçades Sud i Est de la plaça a la circulació rodada per tal de fer-hi festes o engrandir les terrasses fora dels porxos.

En el plànol n° 6 poden veure's dibuixades les noves calçades proposades. Com pot veure's són reduïdes les quatre en benefici de l'ampliació de les voreres al peu dels edificis i en el cas de la calçada Nord també en benefici de l'ampliació de l'illa central fins alinear-la amb la vorera que vé de la Gran Via. La parada de taxis existent resta com ara, uns pocs metres més al Nord.

L'amplada de les noves calçades permet que a més dels carrils de trànsit, n'hi hagi d'altres per a la càrrega i descàrrega de mercaderies, per a l'estacionament de motos i bicis o per situar-hi els contenidors d'escombraries. Tot això pot veure's en el plànol n° 8.

Especial interès s'hi ha posat en facilitar el trànsit de vianants per la plaça. A més de les ampliacions de les voreres abans assenyalades són reservats, mitjançant la col.locació de pilones, passos preferents de vianants sobre les calçades, i sobretot, com podrà veure's després, és estrictament regulada l'ocupació amb taules i cadires de la via pública.

B) Paviments

* ILLA CENTRAL

Les zones amb lloses de pedra o enarenades resten com ara són, renivellant les lloses mogudes prop dels arbres i millorant el drenatge de les parts no pavimentades. Els paviments de la part afegida al Nord, ara amb panot hidràulic i de la nova franja que es proposa ampliar, són de lloses de formigó buixardat de 60 x 40 cmts. trencant juntes.

* CALÇADES

Les quatre calçades, encintades per les voreres de pedra que ara hi ha, són, com ja s'ha dit, de llambordins de pedra rejuntats amb morter.

* VORERES I PORXOS

L'ús com a menjadors del què són sovint objecte els porxos Est i Oest de la plaça, requereix un paviment net, polit, de fàcil neteja i alhora resistent. Aquest paviment però, ha de lligar amb el propi de les voreres i formalment allunyar-se de les pesades bases dels edificis. Es proposa resoldre el paviment dels dos porxos amples de l'Est i de l'Oest amb uns grans rectangles, disposats a la manera de catifes, construïts amb peces de terratzo industrial de 30 x 30 cmts. de dos colors tot formant un escaquer a 45 ° amb una solució semblant a la que pot veure's a algunes zones sota el porxo Oest de la plaça. Al voltant d'aquests rectangles separat amb una junta de llautó, sota els porxos Nord i Sud i a les voreres, s'hi preveu un paviment a base de lloses de formigó buixardat de 60 x 40 cmts. trencant juntes.

C) Xarxes de serveis

Actualment les escomeses de les xarxes de baixa tensió i de telèfons als diferents locals i pisos dels edificis de les bandes Est i Oest de la plaça es produeixen a través de les façanes. També les connexions de les antenes de televisió són gairebé sempre exteriors. Això provoca l'existència d'una complexa xarxa de cables que cal eliminar abans de l'arranjament de les façanes.

Es proposa la substitució d'aquestes línies aèries per d'altres conductors situats sota el paviment dels porxos prop dels portals. En el cas de les escomeses de baixa tensió això provocarà una complerta renovació de la xarxa i un nou emplaçament dels comptadors.

També es proposa la instal·lació d'una clavaguera a les bandes Sud i Est de la plaça per tal de millorar l'actual deficient desgüas de les calçades.

D) Enllumenat públic

Com ja s'ha dit l'enllumenat dels porxos s'ha resolt recentment amb punts de llum de fosa penjats al mig del sostre, distribuïts alternativament alineats amb els arcs. Aquest serà l'enllumenat públic pròpiament dit. Cas que hom vulgui des dels locals adjacents augmentar a determinades hores la il.luminació de les terrasses que s'hi instal.lin, podrà fer-se tot seguint les normes que més endavant s'assenyalen.

Per a la il.luminació de les calçades i de l'illa central es proposa la instal.lació prop dels arbres de llums com les que hi havia amb pàmpols amb forma de tulipa sobre columnes de fosa del model dissenyat per Giralt per la ciutat.

E) Mobiliari urbà

Dins d'aquest capítol i a més d'augmentar el nombre de bancs de la plaça amb d'altres també de pedra i sense espatllera, es proposa l'eliminació dels dos quioscs existents a l'illa central i el trasllat de les corresponents activitats a locals propers. Aquests quioscs dificulten sovint el pas dels vianants i limiten la visió de la plaça a través de l'illa central des de qualsevol de les seves bandes.

F) Jardineria

També amb l'objectiu de mantenir al màxim la transparència de l'illa central, es proposa l'eliminació dels arbusts existents a les jardineres i la retirada de la segona filera d'acers plantada fa poc a la zona enarenada. Els arbres restants, els més grossos, hauran de ser podats de manera que iniciïn la copa quan més amunt millor.-

.....

**Ajuntament
de Girona**
Secretaria General

**CRITERIS GENERALS PER A L'ACTUACIO SOBRE
LES FAÇANES DELS EDIFICIS DE LA PLAÇA**

Com ja s'ha dit, a les façanes dels edificis que envolten la plaça s'hi han programat una sèrie de reformes que, sense ser ni traumàtiques ni aparatoses, resultin rentables en la recerca de la homogeneïtat desitjada. Les més importants d'aquestes reformes són:

* Als porxos.

- La uniformització de les obertures de la planta baixa i de l'entre-sòl.

Del que es tracta és que totes les obertures tinguin i mostrin la seva forma original: a la planta baixa amb un arc rebaixat de pedra i brancals també de pedra massissa; a la planta entre-sòl amb un arc complet envoltat de motllures, amb la seva barana i sense les parts laterals tapiades que poden en alguns casos veure's ara.

- L'acabament de les cornises ara violentament interrompudes a algunes parcel·les.

La cornisa que separa les plantes baixa i entre-sòl i les que més amunt hi ha entre els arcs, totes elles previstes per Sureda, són fonamentals per a l'estructura arquitectònica dels porxos. Cal per tant programar el seu acabament.

- La uniformització dels colors de les parets i del sostre.

Els sostres dels porxos hauran inevitablement de patir la presència de les bigues travessades que els suporten ja que per un problema de nivells, aquestes, no poden ser amagades. Cal per tant procedir a igualar amb una pintura adequada la totalitat dels sostres dels porxos. També les parets hauran de ser uniformitzades generalitzant el sòcol de pedra massissa de Girona existent a molts trams i pintant la resta dels mateixos colors al llarg dels porxos.

* A les façanes exteriors.

- La uniformització dels coronaments de tots el edificis.

Un dels fets que més dificulten la percepció de la plaça com espai controlat i unitari és l'existència d'elements de coronació de façana diferents a les distintes parcel·les. Hi ha trams amb balaustrades, d'altres amb baranes, d'altres amb ampits massissos, i la cornisa de dalt de

tot, varia sovint de rasant i de secció. Hom proposa la reforma de tots aquests elements segons un model únic per tal d'assolir la seva unificació.

- La uniformització de les persianes de tots els edificis.

Les fusteries, tant les balconeres i finestres com les persianes, són dels molts elements que varien inexorablement d'una parcel.la a l'altra. Atesa la forta importància que des del punt de vista ambiental tenen les persianes, s'ha previst la seva total uniformització generalitzant per a tots els edificis uns únics models: per a les finestres de la planta de dalt, la típica persiana de cordó a base de llistonets de fusta; per als balcons de la resta de plantes la també clàssica persiana de llibret amb quatre fulles rígides verticals.

Evidentment seria també desitjable la unificació de les finestres i balconeres, però això resulta ara pràcticament inviable ja que és precisament als edificis nous on aquelles més s'allunyen del model que hom considera idoni a base de seccions primes i barretes.

- La uniformització dels estucats i dels colors.

No cal insistir en les possibilitats que ofereix la utilització del color per unificar coses diferents. Es proposa la total uniformització cromàtica de les façanes: dels colors dels estucats i del de les fusteries. Això comportarà el pintat de la majoria de les façanes.

Pel que fa als estucats, caldrà, agradi o no, seguir la pauta que han establert els edificis darrerament construïts millorant-ne, això sí, la textura dels grisos de les pilastres.

Pel que fa a les fusteries hom proposa la pintura amb verd fosc de totes elles incloses les que recentment han estat col.locades embarnissades. Es evident que, deixant de banda la nul.la tradició d'aquests acabats a la Girona antiga, l'embarnissat de les persianes de llibret o el blanc de les balconeres ara existents a la plaça minva lamentablement la vitalitat i la capacitat expressiva de les façanes on són situades.

.....

NORMES PER A LA REFORMA DE LOCALS A PLANTES BAIXES I ENTRESOLS.

A les plantes baixes i entre-sòls, les reformes interiors s'adequaran a les Ordenances Generals de l'Edificació i, per tant, restarà prohibida la ventilació d'estances d'habitatges únicament a través dels porxos.

A les façanes només podran introduir-se elements que diferenciïn els distints locals dins les obertures fixades per aquest Pla Especial. Les fusteries, vidres i tancaments restaran reculats respecte al pla de la façana limitats pels brancals, arcs i encerclats de pedra massissa previstos al voltant de les obertures a planta baixa o dels arcs motllurats a la planta entre-sòl. Dins d'aquests límits, podran distribuir-se lliurement els alçats dels locals sempre dins d'un pla paral·lel al de la façana reculats entre 10 i 30 cmts. Els llindars seran de pedra de Girona.

A les bandes Est i Oest de la plaça podrà admetre's la col·locació de portes que obrin cap els porxos i els envaeixin sempre que el seu vol respecte el pla de façana no ultrapassi els 60 cmts.

Els alçats seran fets amb vidre, fusta, metalls o materials que contrastin amb els envoltants d'obra. El color podrà ser qualsevol dels reservats per a fusteries a la carta de colors del Barri Vell. Resten per tant expressament prohibits els colors blancs o molt clars i les textures metàl·liques lluentos pròpies dels aluminis anoditzats o dels acers inoxidable.

Tampoc els rètols podran ultrapassar el pla de façana ni ser col·locats a les finestres dels entre-sòls. La retolació comercial podrà només autoritzar-se quan sigui prevista dins les obertures de la planta baixa on a més haurà de restar lleugerament reculada.

Els caràcters gràfics seran discrets, bugits, pintats o adherits sobre bases planes o retallats a l'aire. Es prohibeix la instal·lació de rètols fets amb materials plàstics o metàl·lics lluentos.

No són permesos els rètols amb llum pròpia. Cas però que hom vulgui millorar la il·luminació dels porxos, podran situar-se projectors amb llum d'halògen sobre la cornisa que separa les plantes baixa i entre-sòl.

.....

**NORMES PER A L'OCUPACIO PRIVATIVA
DE LA SUPERFICIE DE LA PLAÇA.**

Tota la plaça és un espai destinat a l'ús públic. Els espais sota els porxos són també espais públics que van ser projectats des del seu començament com a tals. Cal per tant vetllar pel manteniment d'aquest caràcter i per tant prohibir-ne la seva ocupació permanent pels particulars. Cal, en primer lloc, retirar les marquesines ara existents davant molts restaurants i bars de la banda de riu de la plaça i impedir-ne la construcció de noves. Cal, en segon lloc, regular la ocupació esporàdica de l'espai públic amb taules, cadires, tendals o parades de firaires.

La ocupació privativa de la superfície de la plaça resta sotmesa a les següents normes:

- * Resta prohibida la instal·lació de marquesines, taulells, armaris i altres elements mòbils o immòbils dins el recinte de la plaça.
- * Pot restar exclosa de la prohibició més amunt genèricament anunciada, la col·locació ordenada prèvia autorització de l'Ajuntament de taules i cadires al servei dels restaurants, cases de menjars i bars de la plaça en els llocs assenyalats en el plànol n° 7 d'aquest Pla Especial com ocupables temporalment.

Els titulars de cada local podran tenir dret a la utilització de la part de zona ocupable situada al seu front o al front d'altres locals sempre que els corresponents titulars ho autoritzin per escrit. Les entrades als portals no seran mai ocupables.

Si l'Ajuntament ho considera oportú, determinats dies o a determinades hores podran també ser ocupats amb taules i cadires els braços Sud i Est de la plaça, tal com s'assenyala en el mateix plànol n° 7 previ tancament del trànsit rodat amb pilones col·locades ad hoc.

El disseny de les taules i cadires serà apropiat a la seva situació a l'exterior. Les cadires gaudiran de braços i les taules seran quadrades o rodones amb una dimensió màxima sempre menor d'un metre. S'exclouen les cadires i taules de materials plàstics i sintètics així com els coixins i teles estampats amb dibuixos cridaners o colors llampants. També s'exclouen els colors blancs i les textures metàl·liques.

- * Pot també restar exclosa de la prohibició general la col·locació ordenada prèvia autorització de l'Ajuntament de parades de firaires durant curts pe-

riodes de temps i festes assenyalades a les zones indicades al plànol n° 7 a l'illa central de la plaça, o a les calçades Sud i Est.

- * També al plànol n° 7 d'aquest Pla Especial són assenyalats els espais entre pilars on és autoritzable la col.locació de tendals i al plànol n° 11 com han ser dissenyats.

Han estat previstos tendals desmuntables de manera que, almenys a l'hivern puguin ser vistos els porxos nets.

Els tendals han de ser plans amb el bastiment agafat per dos punts a les dues pilastres que el limiten i col.locats inclinats deixant vistos els capitells per fora amb un vol màxim sobre la vorera de 0,60 mts. a 2,20 mts. d'alçada. Hom preveu que els arcs restin nets i permetin el pas de la llum natural.

Les lones dels tendals seran de colors ocres o crus i, o bé llises o bé amb bandes verticals poc contrastades. Sempre que es faci amb prou discreció, podran ser reflectits als tendals elements identificatius dels negocis que s'hi amaguin al darrera.

.....

PROGRAMA GENERAL D'ACTUACIONS

Les molt diverses actuacions plantejades fins ara poden ser ordenades segons una seqüència lògica. La durada del procés constructiu dependrà evidentment de com s'organitzi. Pot però estimar-se un termini d'execució aproximat d'un any.

La seqüència lògica de les actuacions que es plantejen és la següent:

- * Inclusió de la finca Plaça de la Independència, 12 al Registre d'Edificació Forçosa.
- * Retirada de les marquesines dels porxos de la banda Est.
- * Interrupció de l'actual ocupació dels porxos amb taules i cadires.
- * Instal·lació de noves xarxes elèctriques i telefòniques soterrànies als porxos de les bandes Est i Oest.
- * Instal·lació de noves escomeses pels portals als locals i pisos de les bandes Est i Oest.
- * Retirada de les esteses aèries i adosades als porxos de les bandes Est i Oest.
- * Retirada dels rètols, tendals i elements inapropiats de les façanes dels locals i entre-sòls.
- * Actuació al sostre i a les façanes dels porxos.
- * Instal·lació de rètols i fusteries adequats als baixos i entre-sòls.
- * Instal·lació d'un nou sistema d'antenes.
- * Repavimentació del terra dels porxos.
- * Possible represa de les ocupacions privatives als porxos d'acord amb les noves normes.
- * Retirada de les esteses aèries de les façanes dels edificis.
- * Actuació a les façanes principals dels edificis de la plaça.
- * Actuació a les façanes de l'Onyar dels edificis de la plaça.

- * Possible col.locació de tendals als porxos d'acord amb les noves normes.
- * Reurbanització de les voreres ampliades.
- * Reurbanització de les calçades Nord i Oest amb pas provisional de vehicles per les altres dues.
- * Reurbanització de les calçades Sud i Est amb la nova xarxa de sanejament.
- * Retirada dels dos quioscs de l'illa central.
- * Reforma de l'ajardinament de l'illa central.
- * Reforma de l'enllumenat de l'illa central.
- * Ampliació i repavimentació de l'illa cantral.

.....

PRESSUPOST ORIENTATIU DE LES OBRES PREVISTES

Totes les obres previstes en aquest Pla Especial hauran de ser executades prèvia redacció dels corresponents projectes d'obres. Resulta per tant ara molt difícil i arriscat parlar de xifres concretes.

No obstant i per tal de poder donar una idea de l'ordre de magnitud de les inversions que cal fer, s'ha fet el següent pressupost orientatiu:

- Obres de reforma de serveis 9.000.000 .-
- Obres d'urbanització 29.000.000 .-
- Obres d'arranjament de façanes 34.000.000 .-
- TOTAL 72.000.000 .-

Girona, novembre 1.989

LA COMISSIO REDACTORA,

Signat: Carles Lloret Nadal
Arquitecte Municipal

Signat: Jordi Oromi Eeritja
Tecnici Administració Gral.

Ajuntament de Girona

Secretaria General

Document, de _____ folls, objecte d'aprovació inicial per l'Ajuntament en sessió plenària de data

28 Novembre 1989

Certifico:

El Secretari

Ajuntament de Girona

Secretaria General